

הירתמות מתנדבי מעשה לסיוע בזמן ובעקבות השריפה בכרמל, דצמבר 2010:

ביום חמישי 2.12.2010 פרצה שריפה באזור הכרמל בצפון הארץ. השריפה, שהחלה בשטח מזבלה בכפר עוספיה, התפשטה במהירות ואיימה על ישובים רבים בשטח נרחב. באירוע, שהוגדר כבר ביומו הראשון כאסון השריפה הכבד ביותר בתולדות מדינת ישראל, נספו 43 בני אדם, כ 17,000 איש פונו מבתיהם וקרוב ל 50,000 דונם (בהם כחמישה מיליון עצים) נשרפו. הלהבות כובו באופן סופי רק ביום שני 6.12.2010.

אזרחים רבים במדינת ישראל ביקשו להתנדב ולסייע לנפגעים הרבים באסון הכבד. עבור מתנדבי ארגון **מעשה**, המהווה את זרוע ההתנדבות בקרן רש"י וחורט על דגלו מנהיגות ומעורבות חברתית, הייתה היציאה אל השטח לשם הגשת סיוע לנפגעים טבעית ומובנת מאליה.

מתנדבי הארגון פעלו בשתי זירות מרכזיות:

1. סיוע של צוות וחברי מכינה קדם צבאית גל במוקדי החירום הלאומיים שפעלו בטירת הכרמל ובחיפה
  2. סיוע של צוות וחברי גרעין נח"ל קהילתי גרעין איתן, בפנימיית ימין אורד שנפגעה קשה באירוע
- בנוסף מתוכננת זירת פעילות נוספת – של מתנדבי ארגון **מעשה** – בחברה הערבית, בכפר הבדואי עין חוד (פרטים בהמשך)

מכינת גל במוקדי החירום

ביום שישי לפנות בוקר יצאו כ-50 מכיניסטים (סטודנטים במכינת גל, שנמצא בעיר עכו) ומספר בוגרי מכינה עם אנשי הצוות לטירת הכרמל, שם התמקמו במרכז פינוי משפחות בו היו למעלה מ-50 משפחות ולמעלה מ-250 אנשים. המתנדבים הקדישו זמן להבנת צרכי הנפגעים וזיהו, מעבר לצרכים הבסיסיים (כגון מים, מזון, שירותים, סיוע בתרגום וכד'), גם צורך עז בתחושת ודאות מנחמת (אינפורמציה ברורה ומהירה, לוז מסודר וכד').

לאור הצרכים המרכזיים שזיהו פעלו המתנדבים בכמה מישורים:

- א. הפעלת האנשים- מבוגרים, בני נוער וילדים להפגת המתחים, חוסר המעש והתסכול – דרך פינות יצירה, שיחות, אימון כושר, עונג שבת וארוחת שישי וכדומה.
- ב. סיוע ועבודה משותפת עם בני המקום ליצירת סדר ואסתטיקה במרכז הפינוי – חלוקת מבנים, סידורי שינה, ניקיונות, הפנייה לנותני שרות-רווחה, רפואה.
- ג. הצמדת מכיניסטים דוברי אמהרית ורוסית לעובדי רווחה והעירייה - תרגום הנחיות, מענה לשאלות, שיח עם תושבים מתנגדים לפינוי ועוד.
- ניכר כי בשיתוף עם הגורמים השונים המענה היה נכון, טוב ומשמעותי ותוך זמן קצר נעשה חיבור מצוין בין המכיניסטים והמתנדבים הנוספים לתושבים המפונים.
- החל מכניסת השבת נשאר צוות מוקטן של כ-10 מכיניסטים ואנשי סגל בטירת הכרמל להמשך סיוע והתנדבות ולצורך מיפוי צרכים להמשך בשיתוף עם כוחות הסיוע האזרחיים המארגנים בשטח כאשר העקרונות המרכזיים שהנחו את עבודתם היו: הימנעות מסיכון חיי אדם, שיתוף האזרחים בעשייה, השתלבות במעטפות סיוע קיימות, עבודה יעילה ומקצועית.

גרעין איתן בכפר הנוער ימין אורד

ארגון מעשה רואה עצמו כשותף לדרך החינוכית של פנימיית ימין אורד, שנפגעה קשה באסון (עבודה עם אותן אוכלוסיות, חלק ממתנדבי מעשה הינם בוגרי ימין אורד) והאפשרות לסייע בשעת אסון הייתה משמעותית מאוד עבורנו.

לאחר שוך הלהבות, ביום שלישי 7.12 בשעות הערב, התקבלה הקריאה לארגן צוות לסיוע בכפר הנוער ימין אורד, לעבודות פינוי וניקיון ראשוניות, לקראת חזרתם של הצעירים למקום.

ביום חמישי בבוקר בשעה 8:00 הגיעו לכפר הנוער 13 מתנדבים (אחת המתנדבות בוגרת הכפר ימין אורד) ו 5 אנשי צוות של ארגון מעשה.

המתנדבים עברו תדריך בטיחות קצר, חברו לאמהות הבית ומיד התחילו בעבודות של איורור חדרים, ניקיונות, פינוי בגדים, מצעים ווילונות לכביסה, מיון וסידור כביסה, איסוף והשלכת פסולת וכיו"ב.

המתנדבים עבדו לאורך כל היום בקבוצות של 3 מתנדבים ואנשי צוות ביחד עם איש צוות מהכפר, בתחושת מוטיבציה שהתבטאה בנכונות לבצע כל פעולה נדרשת, ללא כל בררנות. לתחושת הצוות עברו המתנדבים חוויה משמעותית מאחר ויכלו לחוש את תוצאות האסון בשטח ולהבין גם את התוצרים המידיים של עבודת הסיוע שהגישו בהכנת הכפר לחזרתם של הצעירים הרואים בו את ביתם.

עין חוד

עין חוד הוא כפר בדואי קטן שנפגע בשריפה ולא זכה לכיסוי תקשורתי ולאחדת הציבור כפי שקרה במקומות האחרים שנפגעו.

במהלך השריפה היו אנשי מעשה בקשר רציף עם נציגי ציבור ואנשי חינוך מעין חוד לבירור צרכים ולהדגשת נכונותו המלאה לסייע בכל שיידרש. אנשי עין חוד ביקשו ממעשה סיוע בהדרכת ילדי הכפר ועידודם (כאשר הצרכים שהודגשו הם: חונכות לימודית אד הוק, ביצוע פעולות חברתיות הפגתיות וקיום קבוצות לעיבוד רגשי של האסון). ארגון מעשה לקח על עצמו לבצע את הפעילות הנדרשת באמצעות מתנדבות ערביות מתוכנית אופק והפעילות תחל ברגע שהכפר יהיה ערוך לכך.

בהמשך הדרך:

בכוונתנו להמשיך ולפעול בעבודה משותפת של מתנדבים מכל התכניות, ערבים ויהודים שכם אל שכם למען אותה מטרה – שיקום האזורים הנפגעים, קיום פעילות חינוכית איכותית ורלבנטית לילדי היישובים באזור ובכל תחום אחר שיידרש. זוהי, הלכה למעשה תמצית לב הארגון: מציאת מכנה משותף של אחריות אזרחית.